

НАУКОВІ ЧИТАННЯ ІНСТИТУТУ ЖУРНАЛІСТИКИ

ВИПУСК ТРЕТІЙ

**На пошану
Ю. Ф. ЯРМИША**

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ

НАУКОВІ ЧИТАННЯ ІНСТИТУТУ ЖУРНАЛІСТИКИ

ВИПУСК ТРЕТІЙ

присвячено 70-літтю від дня народження
Ю.Ф.ЯРМИША.
25 травня 2005 р.

За редакцією проф. В. В. Різуна

Київ 2005

Збірник складається з доповідей та матеріалів, виголошених чи представлених на ювілейній науково-практичній конференції, присвяченій 70-річчю від дня народження Ю. Ф. Ярмиша, що відбулася 25 травня 2005 р. Вони охоплюють основні етапи життєвого і творчого шляху Ю. Ф. Ярмиша – письменника і вченого, професора Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Адресується всім, хто цікавиться історією літератури і журналістикознавства в Україні.

Редакційна колегія:

Різун В. В., д-р філол. н., проф. (голова); Забіяка І. М., канд. істор. н., старш. наук. співроб. (відп. ред.) ; Гоян О. Я., канд. філол. н., доц.; Іванов В. Ф., д-р філол. н., проф.; Коновець О. Ф., д-р істор. н., проф.; Петрів Т. І., канд. філол. н., доц.; Погрібний А. Г., д-р. філол. н., проф.; Пономарів О. Д., д-р філол. н., проф.; Приступенко Т. О., канд. філол. н., доц.; Серажим К. С., д-р філол. н., проф.; Сидоренко Н. М., д-р філол. н., проф.; Тимошик М. С., д-р філол. н., проф.; Черняков Б. І., д-р філол. н., проф.; Чічановський А. А., д-р політ. н.; проф.; Шкляр В. І., д-р філол. н., проф.

Упорядкування, верстка І. М. Забіяки

За редакцією проф. В. В. Різун

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Протокол № 15 від 4 травня 2005.

© Інститут журналістики, 2005

ЗМІСТ

Різун Володимир. Професорові Ю.Ф.Ярмишу – 70.....	4
Сидоренко Наталя. Життя і творчість Ю.Ф.Ярмиша.....	5
Забіяка Іван. Слово про казкаря, або перше 50-річчя Юрія Ярмиша.....	9
Білоус Дмитро. Юному поетові Ю.Ярмишу.....	16
Антоненко-Давидович Борис До Президії спілки письменників України. Рекомендація для вступу до СПУ Ярмишу Юрієві Тодосьовичу.....	17
Забіла Наталя. З видавничої рецензії на збірку казок Ю.Ярмиша "Цікавий промінець".....	19
Тичина Павло. „Сьогодні я вчуся у Юрія Ярмиша”.....	20
Сенченко Іван. З видавничої рецензії на збірку Юрія Ярмиша "Лебедина казка".....	21
Іваненко Оксана. „Вірю у Ваш талант”.....	22
Смолич Юрій. З думою про майбутнє.....	23
Ільченко Олександр. З видавничої рецензії на збірку казок Ю. Ярмиша для дорослих "Великий мисливець".....	24
Соложенкіна Світлана. Обнадійливі підсумки. По сторінках книг про дитячу літературу.....	25
Бичко Валентин. З передмови до книги казок Юрія Ярмиша "Летюче дерево".....	26
Білоус Дмитро. Юрієві Ярмишу.....	27
Головка Дмитро. Людей об’єднує мрія. З передмови до книги Юрія Ярмиша "Казка стукає в двері".....	28
Бібліографічний покажчик творів Ю.Ф.Ярмиша	29
Наукові праці	29
Книги для дітей та юнацтва.....	42
Твори Ю.Ф.Ярмиша як навчальні приклади	46
Статті, рецензії та відгуки про творчість Ю.Ф.Ярмиша.....	48

Володимир Різун

ПРОФЕСОРОВІ Ю. Ф. ЯРМИШУ – 70

Вельмишановний Юрію Феодосійовичу!

Студенти та викладачі Інституту журналістики сердечно вітають Вас у день Вашого ювілею. Як невинно летять творчі роки! Ще, здається, зовсім недавно Ви – студент Університету, а нині – відомий майстер літератури й публіцистики, педагог рідного Інституту, кандидат філологічних наук, професор, заслужений працівник культури України, лауреат престижних літературних премій. Найприємніше у круговерті життєвих подій те, що Ви залишаєтеся таким же енергійним і бадьорим, людиною соціального оптимізму.

Викладачі Інституту, Ваші колеги цінують Вас як досвідченого, вдумливого педагога і науковця, чуйну, доброзичливу людину. Студентство поважає як навчителя, радника. А юні читачі, наші майбутні абітурієнти, вивчають Ваші твори у шкільних підручниках, чекають Ваших нових звершень.

Щирий наш друже і колего! У день Вашого ювілею бажаємо Вам зберегти й надалі невсипущу творчу енергію, Вашу людяність, доброту, порядність, чистоту думки і помислу!

* * *

ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ Ю. Ф. ЯРМИША

Відомий український вчений, письменник, публіцист Ярмиш Юрій Феодосійович народився 25 травня 1935 року у м. Кам'янське (нині Дніпродзержинськ) Дніпропетровської області у сім'ї вчителів. Батько, Феодосій Андрійович Ярмиш (1911–1990) – історик, учень академіка Д. І. Яворницького, заслужений працівник вищої школи України, завідувач кафедри Дніпропетровського державного університету; 1951 р. – організатор Музею І. Я. Франка в с. Нагуєвичі Дрогобицької (нині – Львівської) області; 1961 р. – організатор реставрації у м. Дніпропетровську будинку-музею академіка Д. І. Яворницького. Мати, Парасковія Архипівна Марковиченко (1913–1993) – учитель географії, Відмінник народної освіти. Разом з батьками Юрій Ярмиш у 1944–1952 рр. жив у м. Дрогобичі. Навчався у СШ № 4 – колишній Дрогобицькій гімназії, славній літературними традиціями: у XIX столітті це рідна гімназія І. Франка, М. Павлика, В. Стефаника.

1950 року київські поети Д. Білоус, В. Швець, Б. Степанюк, послухавши на літературній студії у Дрогобичі перші твори 15-річного школяра Юрія Ярмиша, порадили йому здобути літературну освіту.

Після повернення батьків на Дніпропетровщину, Ю. Ярмиш навчався у м. Нікополі, де 1953 р. закінчив середню школу зі срібною медаллю.

У 1953–1958 рр. Юрій Ярмиш – студент факультету журналістики Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. У роки навчання разом із друзями – студентами-журналістами Василем Симоненком і Миколою Шудрею працював у щотижневій газеті Київського університету "За радянські кадри". Виробничу практику проходив у газетах "Нікопольська правда", "Зоря" (Дніпропетровськ), "Крымская правда", "Радянський Крим".

У 1958–1962 рр. Ю. Ф. Ярмиш – редактор, старший редактор краєзнавчої та історичної літератури видавництва "Крим-видав" (м. Сімферополь). У 1962–1963 рр. – інструктор сектору преси ЦК ЛКСМУ, курував журнали "Барвінок", "Піонерія", "Малятко", газету "Зірка". У 1963–1964 рр. – член редколегії журналу "Барвінок".

З вересня 1963 року Юрій Ярмиш – член Спілки письменників, з 1978 р. – член Спілки журналістів. З жовтня 1963 р. до липня 1974 р. – головний редактор журналу "Піонерія"; з серпня 1974 р. до вересня 1988 р. – головний редактор літературно-художнього журналу Спілки письменників України "Радуга". У 1983–1991 рр. – член редколегії журналу "Пионер" (Москва). У 1992–1994 рр. – науковий редактор журналу "Українська діаспора" (Київ-Чикаго), у 1994–1996 рр. – головний редактор видавництва художньої та педагогічної літератури "Котигорошко".

1974 р. Ю. Ф. Ярмиш захистив на філологічному факультеті КДУ ім. Т. Г. Шевченка кандидатську дисертацію "Українська літературна казка".

Ю. Ф. Ярмиш – член Правління Спілки письменників України (1976–1991), член Президії Правління Спілки письменників України (1986–1991), член Правління Українського товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами, Президент асоціації естетичного виховання дітей та юнацтва (1975–1992), член Міжнародного товариства дослідження літератури для дітей та юнацтва (обраний 1975 р. за рекомендацією Президента товариства, професора Стокгольмського університету Гете Клінберга).

З 1988 року Ю. Ф. Ярмиш працює у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Він старший викладач (1988–1989), доцент (1989–1994), професор кафедри періодичної преси Інституту журналістики (з 1994 року за посадою, з 1996 року – за науковим званням).

Головні напрями наукової діяльності: журналістикознавство, літературознавство, українознавство, країнознавство.

Юрій Феодосійович Ярмиш з 1993 року є вченим секретарем

рем Відділення масової комунікації Академії наук вищої школи України; з 1995 року – Радник Президії АНВШУ; 2004 року обраний академіком і членом Президії АНВШУ.

Ю. Ф. Ярмиш – автор літературознавчих та журналістико-знавчих книг, понад 150 наукових статей з питань літератури і преси, проблем сучасних засобів масової інформації. Автор журналів "Вітчизна", "Дніпро", "Перець", "Дукля", "Журналіст України", газет "Літературна Україна", "Україна молода" та ін.

Юрій Ярмиш відвідав понад 15 країн Європи, Північної Америки, Азії, Океанії. Написав книги подорожніх нарисів про Індію, Японію, Австралію.

Професор Ю. Ф. Ярмиш зробив творчий внесок у розвиток теорії і практики художньо-публіцистичних жанрів, жанрів літератури для молодшого покоління, філологічної освіти у початковій та середній школі. Його літературні твори включено як навчальні тексти до читанок, підручників з української мови, хрестоматій для початкової та вищої школи. Він є автором понад 60-ти книг казок, байок, притч, перекладених 14 мовами народів світу. Своїми оригінальними сюжетами, сучасною національно інтерпретованою тематикою, яскравими поетичними образами, філософськими підтекстами твори Ю. Ф. Ярмиша стали новим словом в українській літературі, їх автора називають українським Андерсеном.

Ю. Ф. Ярмиш – лауреат Премії журналу "Перець" (1970).

Збірки казок "Золотий кораблик", "Сонечко", "Вовчі окуляри" 1974 року були відзначені Республіканською літературною премією імені Миколи Островського.

За цикл новел-фентезі, опублікованих у журналі "Вітчизна" (2001, № 9–10), Юрій Ярмиш удостоєний звання лауреата Літературної премії імені Юрія Яновського (2001).

Ю. Ф. Ярмиш – заслужений працівник культури України (1968), нагороджений медаллю А. С. Макаренка (1972), Почесною грамотою Президії Верховної Ради України (1985), Почесною Грамотою Міністерства освіти України (1997), Почесною грамотою за особливо видатні заслуги перед Київським

національним університетом імені Тараса Шевченка (2001), Грамотою-подякою учасникові ліквідації аварії на ЧАЕС (1986–1987). З 2005 р. Ю. Ф. Ярмиш – генерал-лейтенант Міжнародної асоціації "Козацтво", отаман управи засобів масової інформації.

За рейтингом тижневика Міністерства освіти і науки України "Освіта" професор Ю. Ф. Ярмиш – кращий освітянин 2003 року, за нову книгу "Твої казки" (видавництво "Школяр", 2003 р.) – лауреат відзнаки "Залиш мені в спадщину думку найвищу".

У 2005 році за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у розвиток національної освіти і науки професор Ю. Ф. Ярмиш нагороджений Міністерством освіти і науки України нагрудним знаком "За наукові досягнення". Академія наук вищої школи України вшанувала Ю. Ф. Ярмиша званням "Лауреат нагороди Ярослава Мудрого". Патріарх Київської і всієї Руси-України Філарет за заслуги у відродженні духовності в Україні нагородив Ю. Ф. Ярмиша Орденом Святого Архистратига Михаїла.

* * *

СЛОВО ПРО КАЗКАРЯ,
або перше 50-річчя Юрія Ярмиша

Казки Юрія Ярмиша переконують у правильності слів, які сказав Юрій Збанацький: "Мені здається, що тем, заборонених для літератури, немає, справжній, талановитий художник у всьому може побачити саме те, що йому необхідно опоетизувати, підняти на рівень прекрасного й тим самим вплинути на емоції свого читача. Усе залежить від розуміння ідеї, від проникнення в ідею, від художнього такту й відчуття художнього образу".

Ім'я українського казкаря посіло одне з чільних місць серед відомих письменників, які пишуть про дітей і для дітей.

Раннє дитинство Юрія Феодосійовича Ярмиша проходило на берегах Славути, потім – на Уралі; шкільні роки – в Дрогобичі, серед розкішної природи Карпат, чарівних пісень, запальних гуцульських танців.

По закінченні факультету журналістики Київського університету (1958 р.) був направлений у Крим, працював у книжковому видавництві, саме в цей час і розпочалась його літературна творчість. Цікаво народилася перша казка "Вітерисько" (в подальших збірках "Вітерець"). Як стверджує автор, сюжет її раптом наснився йому від початку до кінця, а вранці він усе записав...

Предметом дослідження, матеріалом письменникові слугують всім відомі сили природи: Вітер, Гора, Грім, Блискавка, різні рослини, птахи й тварини. Саме вони під пером автора стають тими образами, які допомагають у вирішенні морально-етичних проблем, збагачують твори пізнавальним зарядом. Але вже з першої казки Юрій Ярмиш намагається індивідуалізувати кожен образ. Оскільки автор оперує знаннями про природу, то казка його актуальна. Цікавою для дітей з цього погляду є "Блискавка і Грім", у якій письменник оригі-

нально пояснив і розповів дітям про грізні явища природи. Забави Блискавки приносять людям шкоду, а Грім за це сердиться, картає її. Автор ніби полемізує з традиційним народним твердженням, що грім – це колісниця, на якій бог розвозить дітям калачі. Він знайшов відповідну форму, щоб, зберігаючи казковість цих образів, надати їм нового, сучасного звучання.

На початку 60-х років в українську дитячу літературу влилися свіжі сили. Це В. Кава, В. Близнець, Л. Шиян, Д. Окийченко, В. Малець та ін. Досить вдало дебютував і Юрій Ярмиш. Крім названої книги, виходять "Чудесні ягоди" (1961), "Казка стукає у двері" (1962), "Живі малюнки" (1963).

Письменник звеличує працю, здатну творити прекрасне, корисне людям; працю як утвердження особистості і критерій оцінювання внеску людини в суспільні надбання; працю як необхідність, усвідомлену потребу.

"Робочі шкарбуни" (в наступних збірках "Робочі Черевики") належить до тих казок, у яких праця постає не лише темою, а й ідеєю твору, – життя людини сповнене краси від того, що нею зроблено. Такій праці протиставляється неробство, споживацтво. У коридорі комунальної квартири стояли Туфлі й Черевики різних господарів. "Туфлі були дуже гарні й сяяли, як дзеркало". Шкарбуни ж – некрасиві: "Широкі, тупоносі, з товстою нерівною підшвою, вони здавалися смішними потворами поряд зі своїми прекрасними побратимами". Далі виявляється, що Туфлі лише танцюють на блискучому паркеті чи безцільно швендяють з такими ж Туфлями по вулицях міста. А дома лиш те й роблять, що вихваляються. Черевики теж могли б розповісти про себе, але вони скромні й вірно служать своєму господареві-будівельнику. Зате надійні: нерівна підшва міцно втримує на висоті, в морози й негоду зігрівають... Тому тільки робочі Черевики побували на новорічному вечорі у спорудженому їхнім господарем Палаці, де всі дякували будівельникам, а Туфлі "цілісінький вечір простояли біля дверей Нового Палацу і все ж таки не потрапили до залу". На питання "Чого це хазяїна не пустили туди?" вони

так і не знайшли відповіді.

Отак автор розкрив два протилежні типи характерів, способи їх існування, роль і місце в суспільстві. Але щоб збагнути це, діти не одержують авторського моралізування, воно залишилося прихованим, а з самого початку казки письменник спонукає замислитися над персонажами, аналізувати їхні дії, робити висновки.

Проблеми прекрасного в морально-етичному плані Юрій Ярмиш торкається у казках досить широко й різноманітно. Акцентуючи на якихось одних явищах, він намагається не лише розкрити їх, а й вивчити, дослідити, знайти головне, що утверджує справжню красу або розвінчує фальшиву.

З образом Соловейка із казки "Як Соловейко вскочив у бідку" Юрій Ярмиш вчинив зовсім таки нетрадиційно: вся історія для негативного образу завершується трагічно. По всьому лісі розлетілась новина, що в Соловейка з Солов'їхою народилося незвичайне пташеня: воно вміє співати "не тільки по-солов'їному, а й по-дроздиному, і як Вівчарик може, а захоче, то і як Зяблик утне!" Всі птахи зліталися, щоб послухати його спів. Тільки й розмов було про незвичайний таланти. Батьки непокоїлися, хто ж з учителів навчатиме їхнє дитя? І Соловейко потрошку вчився в Іволги, у Зяблика, одного разу навіть у Вівчарика. Врешті-решт по-солов'їному не навчився, а від інших птахів співав гірше. Коли ж звернувся до уславленого митця Солов'я Дзвінкоголосого, від навчання в якого батьки спочатку відмовилися, то він був уже безсилий: пізно. Копіюючи чужі голоси, Соловейко назавжди втратив власний. Дітям потрібні глибокі й переконливі мотивації. І тут дорослі спрямовуватимуть їх до опанування поняття краси як результату самовідданої фізичної праці.

1963 рік особливо пам'ятний для Юрія Ярмиша – він стає членом Спілки письменників, згодом очолює колектив журналу "Піонерія". Виходять "Маленькі казки", "Чарівні струмки" (1964). "Цікавий промінець" (1965), "Лебедина казка" (1966), "Капітанова люлька" (1967), "Солодкий марципан" (1968), "Слонятко, що любило танцювати" (1969), "Золотий

кораблик" (1970), "Сонечко" (1971), "Їжачок і Соловейко" (1972), "Вовчі окуляри", "Весела мандрівка" (1973).

Це десятиріччя позначене плідним творчим поступом. У 1974 р. за книжки "Золотий кораблик", "Сонечко", "Вовчі окуляри" автора удостоєно Республіканської літературної премії імені М. Островського. Цього ж року, після багаторічної науково-дослідної роботи, Юрій Ярмиш успішно захистив дисертацію "Українська літературна казка (1917–1967 рр.)". А наступного у видавництві "Веселка" вийшов літературно-критичний нарис "У світі казки", де письменник на багатому фактичному матеріалі розкрив роль і значення літературної казки у вихованні підростаючого покоління, простежив зародження і розвиток цього жанру, особливості його поетики, основні форми, висвітлив проблему героя і зв'язок літературної казки з народною. Заслугує на увагу ще одна праця – "Дитяча література України", яка вийшла у Москві 1982 року. П'ять років віддав Юрій Ярмиш щоденній роботі, пошукам матеріалів про українських дитячих письменників.

У наступні роки порадували читачів збірки "Лісові балакуни" (1974), "Летимо до Арктики!" (1975), "Два майстри" (1977), "Живі малюнки" (1979), "Ведмежа і Полярна зірка" (1979), "Червона ракета", "Великий мисливець" (1980), "Чарівні ліки" (1981). Письменник прославляє доброту, працьовитість, вірність гуманістичним ідеалам, самовіддане служіння людям і любов до рідного краю; відверто висміює вередливість і лінощі, байдужість і обмеженість.

Юрій Ярмиш не боїться фантазувати. Казка й побудована переважно на фантазії, але особливий. Вона абсолютно не приймає умовностей, як, наприклад, жанр фантастики. У казковій фантазії все має під собою ґрунт. Здавалося б, що можна "витиснути" зі звичайного залізного гвинтика ("Мій друг Гвинтик"). Та, виявляється, Гвинтик "страшенно цікавий до всього", тому й випав із кузова автомобіля, бо підстрибнув вище від усіх, щоб побачити більше; що в нього дуже багато друзів – гвинтики тролейбусних коліс, годинника, шурупи вікон і дверей. А ще гвинтики досить різноманітні – "гвинти-

ки від літака", "пароплавні гвинти", "турбінні на річках", велосипедні, телевізійні, водогінні, гвинтики письмового стола, навіть "ракети не можуть обійтися" без гвинтів. Усі гвинтики люблять працювати, а "приємні розмови – це ще не життя...".

У чому ж сила цієї казки? Юрій Ярмиш зумів показати в образі Гвинтика, найбуденнішого, найвідомішого певної форми шматочка металу, який неодмінно знайдеться в кожній оселі, те багатство, яке творить людина. І найдрібніша деталь важлива. Усвідомлення цього виховує в дітей сумлінне ставлення до своїх обов'язків, бажання доводити кожную справу до завершення. Показати дитині, що все у навколишньому світі взаємопов'язане, що одне не може існувати без іншого – основна думка твору.

Від казки до казки, від книжки до книжки майстерність Юрія Ярмиша зростає. Мова стає мелодійнішою, образнішою та барвистішою, розширюється тематика творів, дедалі частіше з'являються нові мотиви. Свідчення цього – збірка "Червона ракета". Вона складається з чотирьох казок і, як зазначала критика, "повна знахідок".

Перші дві ("Мудра людина", "Червона ракета") побудовані на конкретному історичному матеріалі. Легко здогадуємося, що в образі Сивого Мудреця Ю. Ярмиш показав основоположника сучасної космонавтики Е. К. Ціолковського, а в образі хлопчика, названого як і в житті, Головним Конструктором, – продовжувача ідей Е. К. Ціолковського, його учня – С. П. Корольова. Згадано і першого космонавта Ю. О. Гагаріна. Основні ідеї казок автор викладає в доступній для дошкільників формі, щоб найскладніші події в житті нашого суспільства стали не лише зрозумілими, а й цікавими для дітей, щоб цікавість та згодом переросла в пізнавально-виховний інтерес.

Всяке пізнання має початок. Тож у казках, як і в інших жанрах літератури, дотримання поступовості, системності приносить бажаний ефект. Яскравим прикладом цього є казка "Два Івани" (збірка "Червона ракета"). Обоє героям хотілося звершити добро, але шлях до цього кожний бачив по-своєму.

Перший Іван "виліз на високу гору, щоб усім видно було, сів на каміння і чекає, коли покличуть люди на подвиг, героєм наречуть". Другий Іван одразу взявся до роботи. Спочатку посадив сад і виростив на радість людям смачні яблука. Ця праця, вважав перший Іван, "найлегша з найлегших", "за таке героєм не назвуть". Тим часом другий Іван, зробивши одне діло, перейшов до наступного – рубав вугілля. Згодом став космонавтом, шукачем нових родовищ, прагнучи подарувати їх людям. Так ішла своїм шляхом людина, не думаючи про героїзм, а дбаючи про користь людям. І стала героєм. А перший Іван не спромігся навіть поряд із собою помітити скарби. Казка стверджує: виховання любові до праці починається з найменшого, з буденних, але таких необхідних справ. В умінні людини служити інтересам народу й полягає суть самовідданості й героїзму.

Казковий світ Юрія Ярмиша – дивовижний. Читач захоплюється героями, яких бачить щодня, але які однак проходять інколи повз нашу увагу. Казка Юрія Ярмиша не та, в якій усе солодке, бажане, зі щасливим кінцем. Головне, що вона правдива, побудована на конкретних фактах, подіях, явищах, відповідає потребам часу.

Письменник багато подорожує. Він побував у Великій Британії, Канаді, США, на Балканах. Кілька разів відвідав Індію, враження про яку описав у книзі "Дорогами Індії". Створення її високо оцінив президент Всесвітньої Ради Миру Ромеш Чандра, який сказав: "...Книжка може зробити те, чого ніхто не зробить. Вона наводить мости. І для нас, будівників міцного миру, це хороша зброя". 1984 р. побачило світ видання Ю. Ф. Ярмиша "Набат Хиросимы" – враження від поїздки до Японії. Письменник розповідає зокрема про своє перебування в місті, що першим у світі зазнало жадливого атомного бомбардування, наслідки якого й досі позначені трагедією в долях людей. Ідея книжки – заклик письменника-патріота боротися проти атомної загрози.

Не можна обійти увагою і велику організаторську роботу Юрія Ярмиша на ниві дитячої літератури. Він – президент

секції естетичного виховання дітей в Українському товаристві дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами, член Міжнародного товариства дослідників дитячої літератури, член Ради дитячої та юнацької літератури, на VI, VII, VIII з'їздах письменників України обирається членом правління.

Заслужений працівник культури України, Юрій Ярмаш нагороджений медаллю А. С. Макаренка.

Як казкар, Ю. Ярмаш відомий не лише в нашій республіці, а й у Росії, Білорусі, Естонії, Литві, Грузії, Туркменістані. Твори письменника перекладено болгарською, німецькою, іспанською мовами.

Попереду нові поїздки, нові враження. Маленькі читачі чекають від Ю. Ф. Ярмаша захопливих подорожей на золотому казковому кораблі, вітрила якого напінатиме добрий і розумний Вітер.

* * *

Дмитро Білоус

ЮНОМУ ПОЕТОВІ Ю. ЯРМИШУ

[Авторська присвята на книзі Д. Білоуса "Осколочним!"]

Коли буду десь поблизу,
не проїду обіч,
а заїду неодмінно
до тебе в Дрогобич.

Ой хороші дні червневі
і, мабуть, не дарма ж
ми зустрілися з тобою
Юрасику Ярмиш.

Червень 1950 року, м. Дрогобич.

[*Білоус Дмитро Григорович* (1920–2004) – український поет, громадський діяч, лауреат Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка, член-кореспондент Академії педагогічних наук України].

* * *

Борис Антоненко-Давидович

**ДО ПРЕЗИДІЇ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ
РЕКОМЕНДАЦІЯ ДЛЯ ВСТУПУ ДО СПУ
ЯРМИШУ ЮРІЄВІ ТОДОСЬОВИЧУ**

Працюючи завідувачем художнього відділу журналу "Барвінок", я ще 1959 року звернув увагу на невідомого мені автора з Сімферополя Юрія Ярмиша, який надіслав до редакції свою казку російською мовою.

Казка вирізнялася з величезного потоку аналогічних творів для дітей оригінальністю художніх засобів, умінням зацікавити молодого читача цікавою розповіддю, яка дає не тільки розвагу, а й змушує молодий розум замислюватися, робити самостійно певні дидактичні висновки.

Відтоді в мене виникло заочне знайомство з молодим автором, яке підсилилося 1961 року, коли Кримвидав запропонував мені прорецензувати третю збірку казок Ю. Ярмиша. З цього часу я, побачивши в досі маловідомому мені авторові сформовану вже й талановиту літературну постать, почав з ним листуватися. Дізнавшись, що Ю. Ярмиш є не тільки з походження українець, але і вчився в середній та вищій школі на Україні й знає українську мову, я став переконувати його в листах почати й писати українською мовою, що він і зробив 1962 року, переїхавши на життя й працю до Києва. Наслідком цього з'явилася його четверта збірка казок "Живі малюнки", що друкується в Дитвидаві УРСР. Я особисто від цього маю велику вітху, бо не така вже й багата на імена та твори українська література для дітей дістала ще одну талановиту творчу силу.

Не тільки кількістю друкованих книжок, а головне, художньою якістю їх Юрій Ярмиш має всі підстави стати членом Спілки письменників. Виходячи з реальних обставин сьогоденного дня, Ю. Ярмиш вводить свого маленького читача в сферу мрії, казкових уявлень, підпорядковуючи все це певній

© Антоненко-Давидович Б.

морально-дидактичній меті. В цьому криється і велика виховна сторона творчості молодого автора, який не вишукує штучно казкового, бо сама казка "стукає в двері". Влучні спостереження, образна мова, щирий характер викладу створюють між автором і читачем той іманентний контакт, коли віриш авторові й ідеш за ним у своїх думках і мріях... Слід зауважити, що деякі казки Ю. Ярмиша, як наприклад "Як соловейко вскочив у біду", даються не тільки до використання для дитячого читання, але можуть бути вільно зараховані до тої категорії в літературі, що зветься "казки для дорослих". Це – між іншим, бо художня вартість казок Ю. Ярмиша навіть для самих тільки дітей – цілком достатня, на мій погляд, щоб гаряче рекомендувати цього скромного, талановитого й працьовитого молодого письменника прийняти до Спілки письменників України.

19 березня 1963 р.

м. Київ

[*Антоненко-Давидович Борис Дмитрович (1899–1984) – український прозаїк, публіцист, мовознавець, соратник Миколи Хвильового, багаторічний в'язень сталінських концтаборів, лауреат Державної премії України імені Тараса Шевченка*].

* * *

Наталя Забіла

**З ВИДАВНИЧОЇ РЕЦЕНЗІЇ
НА ЗБІРКУ КАЗОК Ю. ЯРМИША
"ЦІКАВИЙ ПРОМІНЕЦЬ"
(К.: Веселка, 1965)**

Казки Ю. Ярмиша вже давно привернули до себе увагу літературної громадськості – перш за все тим, що майже всі вони мають на собі печать постійних пошуків автора в галузі цього надзвичайно різноманітного й багатогранного жанру, який дає можливість викристалізувати найрізноманітніші форми й прийоми і подавати малим читачам найрізноманітніші поняття і знання, – починаючи від суто пізнавального матеріалу, ігрово-розважального, і аж до найвищих понять людської моралі. Ю. Ярмиш глибоко цікавиться цим літературним жанром і працює не лише над створенням нових казок, а й над розробкою теоретичних проблем сучасної казки...

То нічого, що в одній збірці з'єднано такі різноманітні казки. Вони всі мають і спільні ознаки – своєрідний "почерк" автора, свіжість, оригінальність за задумом і за розробкою сюжету; написані казки надзвичайно просто й дохідливо.

30 вересня 1964 року.

[*Забіла Наталя Львівна (1903–1987)* – українська поетеса, дитяча письменниця, лауреат літературної премії імені Лесі Українки].

* * *

Павло Тичина

"... СЬОГОДНІ Я ВЧУСЯ У ЮРІЯ ЯРМИША"

[З виступу поета, Голови Верховної Ради Павла Григоровича Тичини про українську літературу для дітей на засіданні Комісії з питань культури Верховної Ради України. Червень 1965 року].

[*Тичина Павло Григорович* (1891–1967) – український поет, літературознавець, публіцист, громадський діяч, лауреат Державної премії СРСР, Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка].

* * *

Іван Сенченко

**З ВИДАВНИЧОЇ РЕЦЕНЗІЇ
НА ЗБІРКУ ЮРІЯ ЯРМИША "ЛЕБЕДИНА КАЗКА"
(К.: Веселка, 1966)**

Я дуже уважно прочитав книжку Юрія Ярмиша "Лебедина казка". Приємно відзначити, що молодий письменник уже має свій власний підхід до розв'язання обраних ним тем. Жодного разу він не збився на шаблон. Від цього, від творів Ярмиша віє оригінальністю, свіжістю... Юрій Ярмиш світ бачить своїми очима. Його твори – щось якісно нове в нашій літературі для дітей. Свіже. Читається з насолодою...

17 жовтня 1965 року.

[*Сенченко Іван Юхимович* (1901–1975) – український прозаїк і публіцист].

* * *

Оксана Іваненко

"Вірю у Ваш талант. Передаю Вам естафету казок".

30 грудня 1966 року

[Іваненко Оксана Дмитрівна (1906–1997) – український прозаїк, творець літературної казки. Лауреат Державної премії України імені Т. Г. Шевченка, лауреат літературної премії імені Лесі Українки. Автор післямови до книги Ю. Ф. Ярмиша "Детская литература Украины" (М., 1982. – С. 321–328)].

* * *

З ДУМАЮ ПРО МАЙБУТНЄ

Приємно відзначити велику і важливу роботу цілого загону письменників, журналістів, критиків і художників, які все своє життя присвятили вихованню нашої юної зміни. Н. Забіла і В. Бичко, Б. Чалий і О. Іваненко, М. Пригара і В. Кава, В. Нестайко і Ю. Ярмаш, Ю. Збанацький і П. Воронько, І. Багмут і П. Ловецький – це вони ведуть сьогодні юного читача стежками відкриттів і пізнання, дорогою доброти і радощів. З року в рік наша дитяча література міцнішає, мужніє.

Беззаперечно, що сучасна українська література для юних читачів – явище непересічне, вона стає все більше популярною на міжнародній арені.

[Москва, журнал "Детская литература". – 1972. – № 10].

[Смолич Юрій Корнійович (1900–1976) – український письменник, мемуарист, громадський діяч, голова правління Спілки письменників України].

* * *

Олександр Ільченко

**З ВИДАВНИЧОЇ РЕЦЕНЗІЇ НА ЗБІРКУ КАЗОК
Ю. ЯРМИША ДЛЯ ДОРОСЛИХ
"ВЕЛИКИЙ МИСЛИВЕЦЬ"
(К.: Рад. письменник, 1980)**

Я вражений тим, що головний редактор видавництва, маючи три позитивні рецензії (Костя Волинського, Бориса Буряка, Володимира Вільного), надсилає рукопис Юрія Ярмиша ще й на четверту рецензію. Мабуть, це робиться не з добрими намірами...

Мій висновок: талановитий рукопис Юрія Ярмиша повинен стати книгою. До речі, в рукописі немає жодного запозиченого сюжету – ні з "Біблії", ні з фольклору, ні з світової літератури. Всі сюжети – автора книги. Якщо деякі сюжети у видавництві здаються занадто гострими, то нагадую: ці твори були апробовані на сторінках літературної преси – у журналах "Дніпро", "Україна", "Ранок" і заслуговують бути включеними до книги "Великий мисливець".

25 травня 1979 року

[*Ільченко Олександр Єлисеєвич* (1909–1994) – український прозаїк, публіцист, кінорежисер].

* * *

**ОБНАДІЙЛИВІ ПІДСУМКИ.
ПО СТОРІНКАХ КНИГ ПРО ДИТЯЧУ ЛІТЕРАТУРУ**

У книзі "Детская литература Украины" (М.: Детская литература, 1982) Юрій Ярмиш прослідковує долю казки. У цьому захоплюючому дослідженні чимало повчального... Глуха недовіра до казкового, фантастичного не відійшла в галузь педагогічних і критичних спогадів навіть сьогодні. Різниця, можливо, у тому, що раніше вона войовничо розмахувала зовсім не картонним мечем, а нині – від гріха подалі сховалась під забором в очікуванні "кращих часів". То ж будемо сподіватися, що такі часи не настануть. Чим живе моя надія? Такими критичними дослідженнями, як книга Юрія Ярмиша. Це – наочний доказ того, що естетична тонкість і озброєність нашої критики небачено виросли – уроки часу не минули даремно.

[Москва, журнал "Детская литература" (1983, № 6)].

* * *

Валентин Бичко

**З ПЕРЕДМОВИ ДО КНИГИ КАЗОК ЮРІЯ ЯРМИША
"ЛЕТЮЧЕ ДЕРЕВО" (1985)**

Казку може творити лише той, хто багатий на думку, багатий на мрії, на любов до людей, до правди, до світла. Юрій Ярмиш такий. Я свідчу.

[*Бичко Валентин Васильович* (1912–1994) – український поет, лауреат літературної премії імені Миколи Островського, лауреат літературної премії імені Лесі Українки].

* * *

Дмитро Білоус

ЮРІЄВІ ЯРМИШУ

Всі ми звикли в житті
 гідну зміну ростити,
Та дивуємось часом:
 невже ж бо це так,
Що відомий казкар
 і професор маститий –
це той самий Юрко,
 січеславний хлопчак?
Часом зміни життєві
 до казки дотичні,
То нехай же зозуля
 сто літ накує,
Будуть успіхи й далі
 в житті фантастичні
І все мрійно-казкове
 явою стає.

25 травня 1995,
м. Київ

* * *

Дмитро Головка

**ЛЮДЕЙ ОБ'ЄДНУЄ МРІЯ.
З ПЕРЕДМОВИ ДО КНИГИ
ЮРІЯ ЯРМИША "КАЗКА СТУКАЄ У ДВЕРІ"**
(К.: Дніпро, 2004)

Юрій Ярмиш, використовуючи народну основу, поєднуючи фантастичні елементи з реальністю, створюючи власні, незвичні сюжети, наділяє свої казкові персонажі почуттями людей. Авторська інтонація Юрія Ярмиша відзначається щирістю, сюжети – оригінальністю. Його казки читають і діти, і юнаки, і дорослі. А форма притчі, байки дозволяє автору в алегоричній манері розкривати важливі питання буття.

Недаремно фантастичні твори Юрія Ярмиша друкують провідні літературні журнали "Вітчизна", "Дніпро", газета "Літературна Україна", їх включено до шкільних читанок, до хрестоматії "Українська дитяча література" – для студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

Багато складних проблем сьогодні і в Україні, і в усьому світі. Але ж Планета на всіх одна. Молодому поколінню потрібні розумні і життєствердні книжки, які об'єднують людей, народи, допомагають краще пізнати, зрозуміти одне одного. Твори, які кличуть до благородної мети, до світлої мрії, розбурхують юну фантазію, вчать поетичному сприйняттю світу. Такими є твори Юрія Ярмиша.

[*Головка Дмитро Андрійович* (1933) – український поет, прозаїк, журналіст, редактор, лауреат премії імені Павла Тичини].

* * *

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ТВОРІВ Ю. Ф. ЯРМИША НАУКОВІ ПРАЦІ

Монографії, навчальні посібники

- У світі казки. – К.: Рад. письменник, 1975. – 144 с.
- Детская литература Украины. – М.: Детская л-ра, 1982. – 335 с.
- Жанри сатиричної публіцистики. – К.: ЦВП, 1996. – 82 с.
- Памфлет. – К.: ЦВП, 1998. – 56 с.
- Жанри сатиричної публіцистики. – К.: ЦВП, 1999. – 114 с.
- Ратаї слова: Від давнини до сучасності. – К.: ВЦ "Київський університет", 2000. – 74 с.
- Жанри сатиричної публіцистики. – К.: Ін-т журналістики, 2003. – 156 с.
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка – 170 років діяльності. – К., АНВШУ, 2005. – 32 с.

Упорядкування навчальних посібників

- Нечуй-Левицький І. С. Непочаті рудники. Книга 1: Навч. посібн. / Передм. Біографія. Коментарі. Упорядкув. Ю. Ф. Ярмиша. – К.: Грамота, 2003. – 536 с.
- Нечуй-Левицький І. С. Непочаті рудники. Книга 2: Навч. посібн. / Передм. Коментарі. Упорядкув. Ю. Ф. Ярмиша. – К.: Грамота, 2003. – 560 с.

Пізнавально-публіцистичні книги

- Бахчисарай. – К.: Мистецтво, 1965. – 24 с.
- На ниві братерства. – К.: Веселка, 1977. – 100 с.
- Дорогами Індії. – К.: Молодь, 1978. – 136 с.
- Набат Хіросіми. – К.: Веселка, 1984. – 152 с.
- Мир тревог и надежд. – К.: Веселка, 1989. – 278 с.

Методичні матеріали

- Бакалавр журналістики: освітньо-професійна програма / У співавт. – К.: КУ, 1994. – 43 с.
- Остап Вишня. – К.: ІЖ, 1996. – 12 с.
- Степан Олійник. – К.: ІЖ, 1996. – 12 с.
- Микола Хвильовий. – К.: ІЖ, 1996. – 12 с.
- Михайл Кольцов. – К.: ІЖ, 1996. – 12 с.
- Творчість журналіста-українознавця. – К.: ІЖ, 1998. – 14 с.
- Рец. – К.: ІЖ, 2000. – 8 с.
- Тенденції розвитку сучасної публіцистики. – К.: ІЖ, 2000. – 8 с.
- Художньо-публіцистичні жанри. – К.: ІЖ, 2000. – 8 с.
- Літературна праця журналіста. – К.: ІЖ, 2001. – 8 с.
- Організація праці журналіста. – К.: ІЖ, 2002. – 16 с.
- Оглядач і коментатор. – К.: ІЖ, 2002. – 16 с.

Статті

1962

- Сказочный герой детского журнала ("Барвінок") // Комсомольское знамя. – К., 1962. – 17 июля.
- Жанр найсміливіших мрій // Дніпро. – 1962. – № 12. – С. 134–138.

1966

- Радуга щедрого дара // Детская литература. – М. – 1966. – № 3. – С. 21–22.
- Щедра путь // Вітчизна. – 1966. – № 4. – С. 170–172.
- Детские книжки, какие они? // Радуга. – 1966. – № 10. – С. 168–177.
- Слово – до робочих лав // Молодь України. – 1966. – 24 квіт.

1967

Чи далеко видно навкруги? // Дніпро. – 1967. – № 9. – С. 143–148.

Солнечная палитра "Веселки" // Детская литература. – М. – 1967. – № 7. – С. 10–15.

Громадяни країни дитинства // Літературна Україна. – 1967. – 18 серп.

1968

У фантастичному світі казки // Весняні обрії. – К.: Дніпро, 1968. – С. 50–100.

1969

Казки Наталі Забіли // Весняні обрії. – К.: Веселка, 1969. – С. 100–121.

Українська проза для дітей // Час. Діти. Література. – К.: Веселка, 1969. – С. 109–115.

1970

У царині найпоетичнішого жанру // Літературна Україна. – 1970. – 27 лют.

1971

Про Барвінка, улюбленця наших малят // Весняні обрії. – К.: Веселка, 1971. – С. 76–87.

"Я поїду за волю против рабства..." // Детская литература. – М. – 1971. – № 2. – С. 50–55.

Безсмертна пісня [Леся Українка] // Барвінок. – 1971. – № 2. – С. 5.

1972

Для юних і наймолодших // Весняні обрії – К.: Веселка, 1972. – С. 206–211.

Журнал "Піонерія" – ювілей // Молодь України. – 1972. – 14 трав.

Поетова мудрість [Творчість Д. Білоуса] // Ранок. – 1972. – № 6. – С. 9.

Всеволод Нестайко // Детская литература. – М. – 1972. – № 6. – С. 65.

О жанре мечты и фантазии // Радуга. – 1972. – № 11. – С. 173–179.

Під вітрилами романтики й подвигу // Ткач Д. Три повісті. – К.: Веселка, 1972. – С. 3–8.

1973

"С детьми надо разговаривать ласково" // Детская литература. – М. – 1973. – № 2. – С. 7–11.

Невтомна трудівниця: до 70-річчя Н. Забіли // Дніпро. – 1973. – № 3. – С. 130–132.

Для юного покоління // Робітнича газета. – 1973. – 4 берез.

Для юних і наймолодших // Весняні обрії. – К.: Веселка, 1973. – С. 206–211.

1974

Друг юної зміни // Культура і життя. – 1974. – 26 трав.

Літературна критика в поході // Рад. літературознавство. – 1974. – № 2. – С. 7–8.

Поет і боєць [Б. Чалий] // Київська правда. – 1974. – 23 черв.

Українські книги для дітей // Нове життя. – ЧССР. – 1974. – 30 серп.

Вдумливе слово дослідника [І. Р. Семенчук] // Літературна Україна. – 1974. – 24 груд.

1975

Українські книги для дітей // Дукля. – ЧССР. – 1975. – № 1. – С. 76–77.

Дійсність і казка // Радянське літературознавство. – 1975. – № 12. – С. 10–11.

Промова Ю. Ф. Ярмиша на Об'єднаному пленумі творчих спілок України // До нових висот: Стенографічний звіт. – К.: Дніпро, 1974. – С. 161–170.

1976

Література, націлена в майбутнє // Література. Діти. Час. – К.: Веселка, 1976. – С. 37–42.

Авторитет доброго слова // Радуга. – 1976. – № 10. – С. 168–169.

Молоде джерело // Дніпро. – 1976. – № 7. – С. 157–158.

Детям мира // Огонёк. – М. – 1976. – № 43. – С. 40–41.

О роли современных книг детских писателей Украины // Детская л-ра. – М. – 1976. – С. 47–49.

1977

Честь рабочего человека [Ф. Залата] // Правда Украины. – 1977. – 2 февр.

Вслед за Гайдаром // Детская литература. – 1977. – № 2. – С. 20.

От Киева до Калькутты // Радуга. – 1977. – № 7. – С. 124–165.

Новые краски народных жемчужин // Детская л-ра. – М. – 1977. – № 8. – С. 10–14.

От Киева до Калькутты // Радуга. – 1977. – № 8. – С. 111–161.

Покоління відкривачів // Дошк. виховання. – 1977. – № 11. – С. 14–15.

Вспоминая о стране за Гималаями // Правда Украины. – 1977. – 14 серп.

Прометеевы мосты братства // Радуга. – 1977. – № 11. – С. 178–180.

1978

Дружба народів – могутня сила // Література. Діти. Час. – К.: Веселка, 1978. – С. 68–72.

Речь Ю. Ф. Ярымыша на VI съезде писателей СССР // Шестой съезд писателей СССР. Стенограф. отчет. – М.: Сов. писатель, 1978. – С. 478–480.

Хліб і подвиг // Київ: статті. – К.: Рад. письменник, 1978. – С. 35–40.

Дитячі книги літератур народів світу в українських перекладах // Дитячі книги в перекладах. Мова – англійська. – Стокгольм, Швеція, 1978. – С. 160–164.

50 лет в детской литературе: М. Пригаре – 70 лет // Детская л-ра. – 1978. – № 4. – С. 20–22.

Співають Тарасові птиці [В. Скомаровський] // Літературна Україна. – 1978. – 25 квіт.

1979

Утро родины // Радуга. – 1979. – № 1. – С. 34–39.

Школа мужності // Дніпро. – 1979. – № 1. – С. 136–137.

Хліб і подвиг // Журналіст України. – 1979. – № 1. – С. 12–13.

Судьба поколения // Радуга. – 1979. – № 12. – С. 178–180.

Для щастя дітей // Сільські вісті. – 1979. – 8 берез.

Дітям – сонце // Нове життя. – ЧССР. – 1979. – 23 листоп.

В стране детства: предисловие // Кульская И. Солнечный дождь. Стихи. – М.: Детская л-ра, 1979. – С. 3–4.

1980

Фантазия. Юмор. Мужество // Радуга. – 1980. – № 7. – С. 164–165.

О жанре мечты и фантазии // Детская л-ра. – 1980. – № 10. – С. 15–18.

Вічне джерело натхнення // Література. Діти. Час. – К.: Веселка, 1980. – С. 182–186.

1981

В мире прекрасного // Радуга. – 1981. – № 10. – С. 160–161.

Великое слово дружба // Правда Украины. – 1981. – 10 нояб.

Свет сердца // Радуга. – 1981. – № 12. – С. 163–168.

1982

Литература дружбы и братства // Детская л-ра. – 1982. – № 10. – С. 20–21.

Бути в гуші життя // Рад. літературознавство. – 1982. – № 10.
– С. 5–6.

Штрихи к портрету // Радуга. – 1982. – № 8. – С. 131–141.

Разведчик грядущего // Гайдар А. Повести и рассказы. – К.:
Рад. шк., 1982. – С. 5–17.

1983

С верой в человека // Радуга. – 1983. – № 4. – С. 159–160.

Разведчик грядущего // Гайдар А. Повести и рассказы. – До-
нецк: Донбасс, 1983. – С. 5–14.

1984

Мужество полета // Радуга. – 1984. – № 5. – С. 170–171.

Солдатские вдовы // Радуга. – 1984. – № 12. – С. 161–163.

1986

Волшебное искусство // Радуга. – 1986. – № 4. – С. 146.

Роман о школе // Детская литература. – 1986. – № 7. – С. 28–30.

1987

Це стосується всіх // Літературна Україна. – 1987. – 10 верес.

Расцветает край родной: Предисловие // Жупанин С. Рассвет.
– М.: Детская л-ра, 1987. – с. 3–4.

Птицы Вадима Скомаровского // Детская литература. – 1987.
– № 9. – С. 28–29.

1989

Опыт фотоиллюстрирования авторской публицистики на при-
мере книг об Индии, Японии, Австралии // Фотография в
прессе. Сб. ст. – К.: КГУ, 1989. – Часть 2-я. – С. 15–18.

Первые украинские советские издания детской литературы
(1917–1920) // Молодежная печать: история, современ-
ность, взгляд в будущее. Сб. ст. – К.: КГУ, 1989. – С. 133–
135.

И интересно, и поучительно // Радуга. – 1989. – № 7. – С.
115–117.

1990

Казка літературна // Українська літературна енциклопедія. У 5-ти тт. Т. 2. – К., 1990. – С. 374–375.

1991

Кут ретроспективного зору // Журналіст України. – 1991. – № 2. – С. 34–36.

Пенсіонерам закон не писаний? // Голос України. – 1991. – 5 квітня.

1992

Пам'ять про українську мову на російській Півночі. Українська лексика та фразеологія в "Причитаннях" Є. Барсова та "Былинах" М. Крюкової // Журнал "Українська діаспора". – 1992. – № 2. – С. 155–162.

Життя і поезія Олександра Грановського: Передм. // Грановський Ол. Золоті ворота. Вибрані поезії. – К.: Інтел, 1992. – С. 3–10.

Тенденції розвитку української молодіжної та юнацької преси і видавничої справи // Преса у політичній системі суспільства. – К.: КУ, 1992. – С. 21–22.

Молодіжна тематика у ЗМІ незалежної України // Засоби масової комунікації як форма бізнесу. – К.: КУ, 1992. – С. 34–37.

1993

Молодіжні проблеми на сторінках преси української діаспори // Преса і розбудова громадянського суспільства. – К.: КУ, 1993. – С. 21–23.

Роман Юрія Бачі про О. В. Духновича. Післямова // Бача Ю. Олекса. Роман. – К.: Інтел, 1993. – С. 141–143.

1994

Тарас Шевченко – книжковий графік і видавець // Засоби масової інформації і процеси державотворення в Україні. – К.: КУ, 1994. – С. 5–7.

"Велесо́ва кни́га" – літературно-історичне джерело військово-го патріотизму русичів // Засоби масової інформації і становлення національної армії України. – К.: МО, 1994. – С. 111–115.

Українізми "Магабгарати": гіпотеза // Космос Древньої України. Збірник статей. – К.: Індо-Європа, 1994. – С. 266–270.

1995

Актуальність малого фейлетону // Роль ЗМІ в суспільно-культурному процесі в Україні. – К.: КУ, 1995. – С. 21–22.

Взаємні переклади книг для молоді – настійна потреба часу // Вільна преса в демократичній державі. – К.: КУ, 1995. – С. 53–55.

"Усім смертям назло" [Творчість В. А. Тітова] // Літературна Україна. – 1995. – 12 січ.

Проблеми молодого покоління в інформаційно-рекламному просторі України // Становлення інформаційно-рекламного простору України. – К.: КУ, 1995. – С. 41–43.

1996

Памфлети Євгена Дударя // Вісник Київського університету. Серія: Журналістика. – К., 1996. – Вип. 3. – С. 161–168.

Преса України у дзеркалі студентської виробничої практики // Роль мас-медіа у плюралістичному суспільстві. – К.: КУ, 1996. – С. 97–100.

До проблеми об'єднання нової політичної еліти // Журналістика й проблема формування нової політичної еліти в посткомуністичних державах. – К.: КУ, 1996. – С. 16–18.

Памфлети М. Хвильового // Українська журналістика – 96. – К.: ЦВП, 1996. – С. 7–10.

1997

Молодіжна преса // Сучасна українська журналістика. – К.: Школяр, 1997. – С. 16–18.

Дитяча преса // Сучасна українська журналістика. – К.: Школяр, 1997. – С. 18–20.

- Дитяча книга в системі міждержавної практики // Законодавство та практика засобів масової інформації. – К.: ЦВП, 1996. – с. 32–33.
- Філософсько-публіцистичний феномен Станіслава Лема // Вісник Київського університету. Серія: Журналістика. – К.: КУ, 1997. – Вип. 4. – С. 108–115.
- Чи був рай на землі? Публіцистичність роману "Потерянный рай" Віктора Веретенникова // Літературна . – 1997. – 6 лют.
- Через терни до зірок. Передм. // Лем С. Солярис. Роман. – К.: Котигорошко, 1997. – С. 5–8.
- Спочатку було слово: Олесь Гончар і книга Любові Ковалевської // Пам'ять століть. – 1997. – № 2. – С. 140–141.
- До проблеми нових видавництв України // Українська журналістика – 97. – К.: ЦВП, 1997. – С. 7–9.
- Національна дитяча преса як фактор осмислення місця рідного народу в колі Європейських народів // Національна ідея та національна своєрідність у засобах масової інформації. – К.: ДДЦУП, 1997. – С. 109–111.
- Перше документально зафіксоване інтерв'ю // Вісник Київського університету. Серія: Журналістика. – К.: КУ, 1997. – Вип. 5. – С. 14–17.

1998

- Журналістські стіннівки 50-х рр. // Інформація в глобальному просторі. – К.: ЦВП, 1998. – С. 49–53.
- Деякі тенденції ринку ЗМІ // Роль ЗМІ в процесах державотворення. – К.: ЦВК, 1998. – С. 21–24.
- Размышления о творчестве Виктора Веретенникова. После-слобие // Веретенников В. Дикий табун. Роман. – К.: Укр. письменник, 1998. – С. 250–253.
- Соціальна проблематика памфлету: Іван Багряний – памфлетист // Соціокультурні аспекти права на комунікацію. – К.: ЦВП, 1998. – С. 85–103.

Фальсифікація як метод доведення "істини" // Сучасна політична культура та мас-медіа. – К., 1998. – С. 96–100.

Проза і публіцистика Віктора Близнеця // Українська журналістика – 98. – К.: ЦВП, 1998. – С. 21–24.

1999

Класичні твори як джерело інформації // Сучасне та майбутнє журналістики в плюралістичному суспільстві. – К.: ЦВП, 1999. – С. 160–165.

Публіцистика ділової людини // Нові тенденції розвитку ЗМІ в посттоталітарний період. – К.: ЦВП, 1999. – С. 109–115.

Муса Джаліль на Тарасовій горі // Літературна Україна. – 1999. – 18 берез.

Принципи та методи журналістської творчості в умовах бойових дій 1941–1945 рр. // Українська журналістика – 99. – К.: ЦВП, 1999. – С. 17–23.

Графіка Тараса Шевченка // Інформаційна сфера як духовне явище. – К.: ЦВП, 1999. – С. 25–31.

Анатолій Захарович Москаленко // Київський університет імені Тараса Шевченка. Сторінки історії. Імена. – К.: Бібліотека українця, 1999. – С. 238–239.

Перше давньоукраїнське "Хождєніє" як предтеча подорожнього нарису // Вісник Київського університету. Серія: Журналістика. – 1999. – Вип. 7. – С. 22–25.

Майстри літератури для дітей – вихованці Київського університету // Київський університет як осередок національної духовності, науки, культури: Гуманітарні науки. – К.: ВЦ "Київський університет", 1999. – Частина II. – С. 93–95.

2000

Сатирична публіцистика як чинник політичної компанії // Публіцистика і політика. Зб. наук. праць. – К.: ІЖ, 2000. – С. 94–95.

Актуальність пародій М. Твена і С. Лікока про працю журналіста і журналістику // Праця журналіста. Зб. наук. праць. – К.: ІЖ, 2000. С. 75–78.

Перші поетичні кроки: Передм. // Гречук Є. Веселкове різнобарв'я. Вірші. – К.: Видавництво імені Олени Теліги, 2000. – С. 5–6.

Українська пародія та її майстри // Вісник Київського університету. Серія: Журналістика. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2000. – Вип. 8. – С. 19–21.

Рукописні скарби Святої гори Афон // Освіта. – 2000. – 31 травня – 7 черв.

Актуальність класичного фейлетону: образи та форми // Образ. – 2000. – Вип. 1. – С. 73–80.

2001

Українці Словаччини і Чехії на сторінках журналу "Українська діаспора" та видавництва "Інтел" // Актуальні проблеми журналістики. Зб. наук. праць. – Ужгород, 2001. – С. 240–243.

Публіцистика Анатолія Москаленка // Вісник Київського університету. Серія: Журналістика. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2001. – Вип. 9. – С. 5–7.

Віра як образ мислення в системі розвитку держави // Образ. – 2001. – Вип. 2. – С. 5–8.

Творчість Анатолія Москаленка // Наукові записки Інституту журналістики. – 2001. – № 5. – С. 124–125.

2002

Кафедрі періодичної преси – 50 років // Журналіст України. – 2002 – № 5. – С. 11–14.

Шедеври церковного шитва // Вітчизна. – 2002. – № 1–2. – С. 155–160.

Дивосвіт Анатолія Качана // Літературна Україна. – 2002. – 3 січ. – № 1 (4946).

- Новели Юрія Завгороднього // Літературна Україна. – 2002. – 21 берез. – № 11 (4956).
- Голос серця поета // Бакуменко О. Батьків заповіт. – К.: Альтерпрес, 2002. – С. 116–119.
- Письменницька седмиця // Літературна Україна. – 2002. – 28 листоп. – № 43 (4988).
- Кафедрі періодичної преси – 50 років // Наукові записки Інституту журналістики. – 2002. – № 6. – С. 144–146.
- Зміст і мова сучасних електронних ЗМІ // Наукові записки Інституту журналістики. – 2002. – № 8. – С. 141–144.
- Про "Комп'ютер з характером" Вадима Скомаровського // Літературна Україна. – 2002. – 26 грудня. – № 48 (4993).
- Кожен день за кроком крок // Вітчизна. – 2002. – № 11–12. – С. 139–140.

2003

- Випробування майбутнім // Літературна Україна. – 2003. – 10 квітня. – № 5 (5008).
- Тарас Шевченко: академік, а не самоучка // Україна молода. – 2003. – 12 березня. – № 45 (2095).
- Миколі Подоляну – 80 // Літературна Україна. – 2003. – 25 вересня. – № 35 (5028).

2004

- Голос серця поета // Вітчизна. – 2004. – № 1–2. – С. 160–161.
- Дмитро Прилюк, перші кроки науковця // Матеріали третіх наук. читань. 28 листоп. 2003 р. – К.: КНУ, 2004. – Вип. І. – С. 29–32.
- Від журналістських стіннівок до Інтернету. Тези // Міжнародна науково-практична конференція "Журналістика 2004 у світлі підготовки журналістських кадрів", 27–28 трав. 2004 року. – К.: КНУ, 2004. – С. 94–95.
- Неопалима купина мудрості: КНУ імені Т. Шевченка – 170 років // Дніпро. – 2004. – № 7–8. – С. 80–94.

- Зоряний шлях поезії // Вітчизна. – 2004. – № 9–10. – С. 162–163.
- Мудрість далеких предків // Вітчизна. – 2004. – № 9–10. – С. 164.
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка: 170 років діяльності // Наукові записки Інституту журналістики. – 2004. – Т. 14. – С. 26–37.
- Мій комсомол, моя піонерія // Комсомол України: Сторінки історії, події, портрети. – К., Вид. дім. "Інюре України", 2004. – С. 444–448.

2005

- Великий казкар (Г.-К. Андерсен) // Дніпро. – 2005. – № 3–4. – С. 134–136.
- Уроки Москаленка // Наукові читання Інституту журналістики. Доповіді та матеріали четвертих наукових читань, присвячених 70-літтю від дня народження А.З. Москаленка. 12 листоп. 2004 р. / За ред. проф. В. В. Різуна / Упорядкув. І.М.Забіяки. – К., 2005. – Вип. другий. – С. 54–56.

КНИГИ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

- Ветришко: Сборник сказок. – Симферополь: Крымиздат, 1960. – 32 с.
- Чудесные ягоды: Сказка. – Симферополь: Крымиздат, 1961. – 14 с.
- Сказка стучится в дверь: Сборник сказок. – Симферополь: Крымиздат, 1962. – 72 с.
- Живі малюнки: Зб. казок. – К.: Дитвидав УРСР, 1963. – 32 с.
- Маленькі казки: Зб. казок. – Симферополь: Крым, 1964. – 58 с.
- Цікавий промінець: Зб. казок. – К.: Веселка, 1965. – 36 с.
- Чарівні струмки: Зб. казок. – Симферополь: Крым, 1965. – 58 с.
- Лебедина казка: Зб. казок. – К.: Веселка, 1966. – 38 с.

- Палочка-выручалочка: Сб. сказок, пер. на русск. язык. – М.: Детская литература. – 1966. – 80 с.
- Капітанова люлька: Зб. казок. – К.: Веселка, 1967. – 74 с.
- Солодкий Марципан: Повість-казка. – К.: Веселка, 1968. – 68 с.
- Слонятко, що любило танцювати: Зб. казок. – К.: Веселка, 1969. – 24 с.
- Веселый чародей: Сказка, пер. на русск. язык. – М: Малыш, 1970. – 24 с.
- Паличка-рятівниця: Зб. казок литовською мовою. – Вільнюс: Вага, 1970. – 134 с.
- Золотий кораблик: Зб. казок. – Сімферополь: Крым, 1970. – 192 с.
- Сонечко: Зб. казок. – К.: Веселка, 1971. – 44 с.
- Девочка и охотник: Сб. сказок, пер. на русск. язык. – М.: Детская литература, 1974. – 94 с.
- Їжачок і Соловейко: Зб. казок. – К.: Музична Україна, 1972. – 48 с.
- Вовчі окуляри: Зб. казок / Б-ка "Перця". – К.: Рад. Україна, 1973. – 64 с.
- Струни сонця: Зб. казок вірмен. мовою. – Єреван: Айястан, 1973. – 176 с.
- Весела мандрівка: Фант. оповідання. – К.: Веселка, 1973. – 32 с.
- Золотий кораблик: Зб. казок естон. мовою. – Таллін: Есті раамат, 1973. – 144 с.
- Лісові балакуни: Зб. казок. – К.: Веселка, 1974. – 22 с.
- Летимо до Арктики! Фант. оповідання. – К.: Веселка, 1975. – 32 с.
- Слонятко, що любило танцювати: Казка. – К.: Веселка, 1975. – 18 с.
- Дівчина і мисливець: Зб. казок молд. мовою. – Кишинев: Лу-міна, 1975. – 96 с.

- Щегол и трамвай: Сб. сказок, пер. на русск. язык. – М.: Малыш, 1976. – 18 с.
- Слонятко, що любило танцювати: Казка нім. мовою. – К.: Дніпро, 1976. – 18 с.
- Слонятко, що любило танцювати: Казка іспан. мовою. – К.: Дніпро, 1976. – 18 с.
- Слонятко, що любило танцювати: Казка англ. мовою. – К.: Дніпро, 1976. – 18 с.
- Дівчина і мисливець: Зб. казок туркмен. мовою. – Ашгабад: Магариф, 1976. – 44 с.
- Летюче дерево: Зб. казок білор. мовою. – Мінськ: Мастацкая літэратура, 1977. – 142 с.
- Два майстри: Зб. казок. – К.: Веселка, 1977. – 208 с.
- Дорога і стежка: Зб. казок груз. мовою. – Тбілісі: Ганатлеба, 1978. – 70 с.
- Казки: Зб. казок калм. мовою. – Еліста: Калм. книжкове вид-во, 1978. – 70 с.
- Живі малюнки: Зб. казок. – К.: Веселка, 1978. – 36 с.
- Дівчина і мисливець: Зб. казок нім. мовою. – Берлін: Кіндер-бухверлаг, 1979. – 77 с.
- Ведмежа і Полярна зірка. – К.: Веселка, 1979. – 28 с.
- Їжачок і Соловейко: Муз. казка / Музика М. Сільванського. – К.: Музична Україна, 1979. – 34 с.
- Музиканти сонця і місяця: Муз. казка / Музика М. Сільванського. – К.: Музична Україна. – 1980. – 34 с.
- Червона ракета: Зб. казок. – К.: Веселка, 1980. – 24 с.
- Великий мисливець: Зб. казок. – К.: Рад. письменник, 1980. – 150 с.
- Дівчина і мисливець: Зб. казок болг. мовою. – Софія: Отечество, 1980. – 102 с.
- Зайчишкина книжка: Сб. сказок, пер. на русский язык. – М.: Малыш, 1981. – 28 с.

- Чарівні ліки: Зб. казок. – К.: Веселка, 1981. – 20 с.
- Лісові балакуни: Зб. казок / Б-ка "Перця". – К.: Рад. Україна, 1983. – 64 с.
- Летюче дерево: Зб. казок. – К.: Веселка, 1985. – 304 с.
- Ведмежа і Полярна Зірка: Казка нім. мовою. – К.: Дніпро, 1986. – 24 с.
- Два майстри: Зб. казок франц. мовою. – К.: Дніпро, 1987. – 72 с.
- Два майстри: Зб. казок англ. мовою. – К.: Дніпро, 1988. – 130 с.
- Два майстри: Зб. казок нім. мовою. – К.: Дніпро, 1989. – 135 с.
- Чия шапочка? Казка. – К.: Веселка, 1987. – 12 с.
- Казки: Зб. казок калм. мовою. – Еліста: Калм. книжкове вид-во, 1988. – 24 с.
- Найкращий подарунок: Казка. – К.: Веселка, 1988. – 16 с.
- Два Івани: Зб. казок. – К.: Веселка, 1988. – 48 с.
- Зайчаткова казочка. Казка. – К.: Веселка, 1989. – 16 с.
- Їжачок і Соловейко: Зб. казок. – К.: Музична Україна, 1990. – 72 с.
- Казки: Зб. казок калм. мовою. – Еліста: Калм. книжкове вид-во, 1990. – 16 с.
- Про африканського хлопчика Ленні та про сто Дідів Морозів. – К.: Грайлик, 1991. – 12 с.
- Каникулы в стране сказок: Сказки писателей СНГ // Ярмыш Ю. Струны солнца. Поэт и Королева. Два мастера. Время. Кораблик. Старый мастер. Сказка о Неведомом городе. Осенняя сказка. О Девочке, Самом Красивом Цветке и Паровозе. Золотая клетка Бумбома. Море. Великий Охотник. Девочка и Охотник. Про Андреюку и чашку. Удивительные вещи. Скрипка и Хозяин. – С.-Петербург: Лениздат, 1992. – С. 557–603.
- Земля скарбів: Зб. фант. оповідань. – К.: Б-ка українця, 1992. – 48 с.
- Їжачок і Соловейко: Зб. казок. – К.: Музична Україна, 1992. – 72 с.

- Дванадцятиголовий Дракончик. – К.: Веселка, 1995. – 8 с.
- Чарівними стежками: Зб. казок. – К.: Котигорошко, 1996. – 122 с.
- Великий мисливець: Зб. казок. – К.: ЦВП, 1998. – 192 с.
- Острів в океані: Фант. оповідання. – К.: Томіріс, 2000. – 12 с.
- Їжачок і Соловейко. – К.: А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2000. – 16 с.
- Твої казки: Зб. казок. – К.: Школяр, 2003. – 72 с.
- Пухнастий хвостик: Зб. казок. – К.: Альтерпрес, 2003. – 52 с.
- Казка стукає у двері: Казки, байки, фантастичні новели, казкові повісті / Видання здійснено за Національною програмою випуску соціально значущих видань. – К.: КП "Редакція журналу "Дніпро", 2004. – 352 с.
- Казки, яких не було: Зб. казок. – К.: Грамота, 2005. – 48 с.

ТВОРИ Ю. Ф. ЯРМИША ЯК НАВЧАЛЬНІ ПРИКЛАДИ

- У місті: Оповідання // Саженьюк Б. С., Саженьюк М. Т. Буквар. – К.: Рад. шк., 1981. – С. 38.
- Два Івани: Казка // Білецька М.А., Спасенко В. В. Читанка. 3 клас. – К.: Рад. шк., 1983. – С. 119–121.
- Чого синичка повеселішала? // Павлюк О. В., Тур О. Т. Українська мова. 2 клас. – К.: Рад. шк., 1985. – С. 56.
- Как брод искали: Притча // Громыко А. Г., Есина А. П. Книга для чтения: Учебник для 3 класса. – М.: Просвещение, 1986. – С. 61–63.
- Робочі черевики: Казка // Кіліченко Л. М. Джерельце: Зб. худ. творів для учнів мол. шк. віку. – К.: Рад. шк., 1987. – С. 107–109.
- Мій гвинтик: Казка // Кіліченко Л. М. Джерельце: Зб. худ.

- творів для учнів мол. шк. віку. – К.: Рад. шк., 1987. – С. 183–186.
- Два Івани // Світ праці: Зб. худ. творів / Упоряд. І. М. Забіяка. – К.: Рад. шк., 1990. – С. 41–42.
- Курочка ряба і лисиця: Казка // Жовнір-Коструба С. С., Жовнір-Івасько Н. С., Жовнір О. Д. Золоте джерело: Читанка для 1 класу. – К.: Артк, 1995. – С. 136–139.
- Найкращий подарунок: Казка // Жовнір-Коструба С. С., Жовнір-Івасько Н. С., Жовнір О. Д. Золоте джерело: Читанка для 1 класу. – К.: Артк, 1995. – С. 139–143.
- Чого синичка повеселішала: Казка // Жовнір-Коструба С. С., Жовнір-Івасько Н. С., Жовнір О. Д. Чарівний струмок: Читанка для 2 класу. – К.: Артк, 1995. – С. 192–193.
- Паличка-рятувальниця: Казка // Жовнір-Коструба С. С., Жовнір-Івасько Н. С., Жовнір О. Д. Чиста криниця: Читанка для 3 класу. – К.: Артк, 1995. – С. 232–236.
- Цілющі озера: Легенда // Скрипченко Н. Ф., Савченко О. Я. Читанка. 3 клас. – К.: Освіта, 1998. – С. 229–233.
- Паличка-рятувальниця: Казка // Жовнір-Коструба С. С., Жовнір-Івасько Н. С., Жовнір О. Д. Чиста криниця: Читанка для 4 (3) класу. – К.: Форум, 2000. – С. 238–242.
- Чого синичка повеселішала: Казка // Козачок Л. П. Українська дитяча література: Хрестоматія. Навч. посібн. для студ. вищих пед. навч. закладів. – К., Вища шк., 2002. – С. 456–457.
- Слонятко, що любило танцювати: Казка // Козачок Л. П. Українська дитяча література: Хрестоматія. – К.: Вища шк., 2002. – С. 457–460.
- Їжачок і Соловейко: Казка // Козачок Л. П. Українська дитяча література: Хрестоматія. – К.: Вища шк., 2002. – С. 460–463.
- Курочка ряба і Лисиця // Козачок Л. П. Українська дитяча література: Хрестоматія. – К.: Вища шк., 2002. – С. 460–464.

- Білецька М. А., Вашуленко М. С. Рідна мова: Підручник для 2 класу. Частина 2-га. – К.: Освіта, 2002. – С. 39.
- Зайчаткова казочка: Казка // Савченко О. Я. Читанка: Підручник для 2 класу. – К.: Освіта, 2004. – Ч. 2. – С. 74–78.
- Дрібний дощик: Казка // Савченко О. Я. Читанка: Підручник для 4 класу. – К.: Освіта, 2004. – Ч. 1. – С. 56–57.
- Як Соловтко вскочило у біду // Савченко О. Я. Читанка: Підручник для 4 класу. – К.: Освіта, 2004. – Ч. 1. – С. 103–105.
- Паличка-рятівниця: Казка // Савченко О. Я. Читанка: Підручник для 4 кл. – К.: Освіта, 2004. – Ч. 1. – С. 123.

СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ ТА ВІДГУКИ ПРО ТВОРЧІСТЬ Ю. Ф. ЯРМИША

- Академіку Ю. Ф. Ярмишу – 70 років // Інформаційний вісник АН ВШ України. – 2005. – № 3 (45). – С. 55–56.
- Архангельская Н.* Песня горячего сердца // Комсомольское знамя. – 1974. – 5 июл.
- Бакуменко Ол.* Світло казкової істини // Вітчизна. – 2005. – № 3–4. – С. 150–152.
- Бакуменко Ол.* У променях казкової істини // Літературна Україна. – 2005. – 2 червня.
- Бакуменко Ол.* Доля казкової істини // Культура життя. – 2005. – 15 червня.
- Бакуменко Ол.* У пошуках казкової істини // Сільський час. – 2005. – 17 червня.
- Архангельська Н.* Сонячний світ казки // Вечірній Київ. – 1985. – 25 трав.
- Безпалько Б.* Для читачів весняного віку // Дніпро. – 1970. – № 10. – С. 151–153.
- Бичко В.* Капітан Золотого кораблика: Передм. // Ярмиш Ю. Два майстри. Казки. – К.: Веселка, 1977. – С. 5–8.

- Білан В.* Казка стукає у двері // Молода гвардія. – К., 1964. – 17 січ.
- Буцько М.* На ниві братерства // Дніпро. – 1978. – № 10. – С. 158–159.
- Василенко В.* До скарбниці дружби // Сільські вісті. – 1979. – 25 лют.
- Василенко В.* Побачення з Індією // Літературна Україна. – 1978. – 27 верес.
- Власенко О.* Набат Хіросіми // Робітнича газета. – 1983. – 15 лист.
- Волков А.* У світі казки // Рад. літературознавство. – 1977. – № 1. – С. 89–90.
- Головка Д.* Людей об'єднує мрія: Передм. // Ярмиш Ю. Казка стукає у двері. Казки, байки, фант. новели, казкові повісті. – К.: КП "Редакція журналу "Дніпро", 2004. – С. 5–8.
- Грицюк С.* Добрий, лагідний мрійник: Передм. // Ярмиш Ю. Чарівними стежками. Оповідання, байки, повість. – К.: Котигорошко. – 1996. – С. 5–10.
- Губарець В.* Слово доброго чарівника // Молодь України. – 1975. – 27 трав.
- Єфімов О.* Відкриваючи нові світи // Дніпро. – 1973. – № 5. – С. 136–142.
- Забіяка І.* Слово про казкаря // Початкова шк. – 1985. – № 12. – С. 63–65.
- Забіяка І.* Слово про казкаря. До 50-річчя від дня народження Ю. Ф. Ярмиша // Література. Діти. Час. 1985. 36. літературно-критичних ст. про дитячу л-ру / Упоряд. В. Я. Неділько. – К.: Веселка, 1985. – Випуск десятий. – С. 147–149.
- Знайомтесь: лауреати "Перця" 1970 року* // Перець. – 1971. – № 12. – С. 15.
- Іваненко О.* Об авторе этой книги: Послесловие // Ярмиш Ю. Детская литература Украины. – М., 1982. – С. 321–328.
- Імена України: Біогр. щорічник.* – К.: Фенікс, 1999. – С. 501.

- Ісламова М.* Мир добрых чувств / Англ., нім., іспан. мовами. – М.: Литература и искусство в СССР, ВААП, 1982. – С. 50–51.
- Кава В.* Юрієві Ярмишу – 50 // Літературна Україна. – 1985. – 30 трав.
- Кава В.* Юрій Ярмиш. Творча біографія // Ярмиш Ю. Великий мисливець. – К: ЦВП, 1998. – С. 185–186.
- Килимник О.* На крилах казки // Літературна Україна. – 1986. – 25 груд.
- Кияни: Біогр. довідник.* – К.: Фенікс, 2004. – С. 437.
- Кіліченко Л. М.* Українська дитяча література. – К.: Рад. школа. – 1988. – С. 259–260.
- Коваль Г.* Просто наснилася казка // Молодь України. – 2005. – 16 червня.
- Кодлюк Я., Одинцова Г.* Розповіді про письменників: Посібник для вчителів // Юрій Ярмиш. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. – С. 116.
- Комарова Н.* Юрій Ярмиш. Палочка выручалочка. Сб. сказок // Детская литература. – 1968. – № 2. – С. 75.
- Коноваленко О. С.* Казки Юрія Ярмиша: Передм. // Ярмиш Ю. Твої казки. Зб. казок. – К.: Школяр, 2003. – С. 5–6.
- Крижанівський Б.* Запрошення до казки / Рецензія. – К.: Дніпро, 1987. – № 12. – С. 113–115.
- Крыжановский Б.* Ярмиш Ю. Два мастера // Детская литература. – 1978. – № 4. – С. 56.
- Логвиненко М.* Світ дитячої мрії // Україна. – 1976. – № 52. – С. 32.
- Малець В.* Дивосвіт казки // Літературна Україна. – 1974. – 30 липня.
- Меджделієв Г.* "Наші діти познайомилися з цікавою книгою": Рец. Мова болгарська // Факел. – Софія, 1981. – № 5. – С. 217.
- Онищенко В.* Доля // Шлях Перемоги. – 2005. – 25 травня.

- Писатели Украины. Краткий био-библ. словарь // Детская литература. – 1972. – № 10. – С. 41.
- Письменники радянської України. Бібл. довідник. – К.: Рад. письменник, 1966. – С. 775.
- Письменники України. Довідник. – К.: Укр. письменник. – 1996. – С. 355.
- Плачинда С.* Почитаймо казку // Літературна Україна. – 1968. – 21 трав.
- Полушкіна Л.* Дієвість казки // Літературна Україна. – 1971. – 17 серп.
- Рибак Н.* Мости дружби і братерства: Передм. // Ярмак Ю. Дорогами Індії. – К.: Молодь, 1978. – С. 5–6.
- Рубашов М.* Мовою казки // Друг читача. – 1967. – 10 січ.
- Северов П.* Дорогами стародавньої і юної країни // Літературна Україна. – 1980. – 15 квіт.
- Сморшко Н.* Казки кличуть // Друг читача. – 1968. – 14 трав.
- Солдатенко И.* Сказка и духовная красота // Радуга. – 1970. – № 7. – С. 180–183.
- Хто є хто в Україні: Біограф. дов. – К.: КІС, 2000. – С. 564.
- Хто є хто в Україні: Біограф. дов. – К.: Фенікс, 1997. – С. 307.
- Хто є хто в українських мас-медіа: Довідник. – К.: КІС, 1999. – С. 301.
- Чикирисов Ю.* Юрію Ярмаку – 60 // Літературна Україна. – 1995. – 18 трав.
- Юрію Ярмаку – 65. Залишається так само щедрим і молодим: Вітання редакції // Вечірній Київ. – 2000. – 25 травня.
- Яцканин Іван.* Знайомтесь з письменником: Юрій Ярмак // Журнал "Веселка", м. Пряшів, Словацька республіка. – 2004/2005. – № 5–6. – С. 17.

* * *

Наукове видання

**НАУКОВІ ЧИТАННЯ
ІНСТИТУТУ
ЖУРНАЛІСТИКИ
ВИПУСК ТРЕТІЙ**

Присвячені 70-літтю від дня народження
Ю. Ф. ЯРМИША.
25 травня 2005 р.

Упорядкування, верстка І. М. Забіяки

Редагування М. П. Слов'янової

За редакцією проф. В. В. Різуна

Підписано до друку 25. 04. 2005. Формат 60 x 84 1/16.
Фіз. друк. арк. 3,25. Умовн.-друк. арк. 1,63. Наклад 100.
Зам. № Ціна договірна

Надруковано на поліграфічній ділянці
Інституту журналістики
Київського національного університету
Імені Тараса Шевченка
04119, Київ, вул. Мельникова, 36/1, к. 102

Заслужений працівник культури України,
письменник, професор
Ярмиш Юрій Феодосійович